

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародних зв'язків

підпис

Геннадій БЕСАРАБЧУК

25.06. 2026 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

підготовки здобувачів вищої освіти
другого(магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою *Освітні науки*
спеціальності *A1 Освітні науки*
галузі знань *A Освіта*
мова навчання *українська*

Ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Протокол № 13 від 31.08. 2026 року

ПОГОДЖЕНО

завідувачка кафедри педагогіки
та менеджменту освіти

Світлана ПОЛІЩУК

Ухвалено радою з науково-методичної роботи і забезпечення якості
вищої освіти педагогічного факультету
Протокол № 10 від 27.08.2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Голова ради з науково-методичної роботи
і забезпечення якості вищої освіти
педагогічного факультету

Наталія БАХМАТ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Олена ДУТКО

Розробники:

Гарант освітньої програми – Олена Дутко, старший викладач кафедри педагогіки та менеджменту освіти, кандидат педагогічних наук

Члени робочої групи

Лебідь Інна Юхимівна, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Федорчук Вікторія Вікторівна, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Поліщук Світлана Вікторівна доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Горбатюк Оксана Василівна доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практика здобувачів вищої освіти (далі – здобувачів) за освітньо-професійною програмою «Освітні науки» – обов’язковий компонент підготовки фахівців, спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і вдосконалення фахових компетентностей; можливість їх працевлаштування на українському та міжнародному ринках праці.

Програма практики розроблена відповідно до:

- законів України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>, «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>,
- Положення про організацію освітнього процесу в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) від 31 січня 2025 року № 17-ОД; <https://kafturyzmu.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>;
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 квітня 1993 р. за № 35), <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>;
- Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) від 31 серпня 2021 р. № 111-ОД; <https://kvi.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/polozhennia-pro-provedennia-praktyky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-kamianets-podilskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-ivana-ohiiienka.pdf>;
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>;
- Положення про дистанційне навчання в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view;
- Положення про освітні програми в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExi9GLi6d/view>;
- освітньо-професійної програми «Освітні науки» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (редакція 31 березня 2026 року), педагогічного факультету <https://drive.google.com/file/d/1-jVI7GbJ9s54lzCL63o9EVi5uh9QUKHE/view>;

- відповідного навчального плану
https://drive.google.com/file/d/1ABEMU_PxH-KC8O-nCe9CEMKRHW7WyPV/view;

- наказів та розпоряджень по Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка щодо організації та проведення практики здобувачів вищої освіти.

Мета практики: підготовка кваліфікованого фахівця освітньої галузі, формування системи професійних компетентностей, необхідних для здійснення навчальної, методичної, науково-дослідницької, організаційної та управлінської діяльності у сфері освіти, шляхом застосування сучасних теоретичних підходів та інноваційних технологій педагогічної науки в реальних умовах освітньої практики, розвиток здатності до критичного аналізу та оцінювання освітніх процесів, а також стимулювання усвідомленого визначення індивідуальних потреб професійного зростання й уміння реалізовувати їх відповідно до вимог освітнього середовища.

Практика за освітньо-професійною програмою «Освітні науки» починається на етапі програмування системи професійної підготовки фахівця, закладаючи в неї головні орієнтири спрямованості на практичну складову майбутньої професійної діяльності, а саме:

1. На початковому етапі навчання актуалізуються місце, функції і завдання практики в системі професійної підготовки з тим, щоб сприймати всю *систему професійного становлення як засіб* підготовки до практичної діяльності за обраною професією, забезпечення своєї конкурентоздатності на ринку праці. За таких умов усі види освітньої діяльності, кожен освітній компонент, будуть сприйматися не як самоцінність, автономне знання, яке має професійну цінність (часто абстрактну для здобувача), а як реальний засіб оволодіння практикою професійної діяльності за обраним фахом.

2. Вся система професійного становлення здобувача за освітньою програмою «Освітні науки» програмується як *поетапне нарощування професійних компетентностей*, практичної готовності до професійної діяльності у комплексі методичної, науково-дослідницької, організаційної та управлінської складових. Тобто здобувач з кожним наступним етапом навчання, наступною виробничою практикою має фіксувати (передусім для себе) ріст готовності до практичної діяльності в рамках майбутньої професії.

3. В умовах особистісно орієнтованої освіти дане програмування передбачає *формування індивідуальної траєкторії професійного становлення*, яка має центруватися на індивідуальній траєкторії формування готовності до практики професійної діяльності. У цьому контексті формується позиція здобувача як суб'єкта професійної підготовки, який реалізує, в тому числі, функції цілеутворення, змістово-технологічного забезпечення процесу, діагностики рівня його ефективності.

4. *Діагностична складова* концепції, її діагностичний інструментарій професійної компетентності повинні бути переорієнтовані на домінанту

практичної компетентності, в рамках якої визначається здатність здобувача адекватно використовувати набуті теоретичні знання в практичній професійній діяльності за освітньою програмою «Освітні науки».

5. Забезпечення *суб'єкт-суб'єктної взаємодії* всіх учасників освітньої діяльності, з метою наближення до стандартів інноваційної професійної освіти. В оптимальному режимі це зустрічний рух організаторів освітньої діяльності та споживачів освітніх послуг, які однаковою мірою зацікавлені в отриманні якісного результату спільної діяльності, підвищенні своєї конкурентоспроможності.

Зазначені особливості та орієнтири виробничих практик дають можливість сформулювати наступні принципи забезпечення компетентнісного підходу до їх організації:

1. Принцип особистісної, компетентнісно орієнтованої системи практичної підготовки фахівців освітньої галузі.

2. Принцип трактування практики як системотвірного компонента професійної підготовки фахівця у сфері освіти, головного показника рівня її ефективності.

3. Принцип інтегрованості практик в систему професійної підготовки фахівця за освітньою програмою «Освітні науки», забезпечення інтеграції теоретичної та практичної підготовки, інтеграції всіх освітніх компонент за критеріями практико орієнтованості.

4. Принцип забезпечення суб'єктності позиції здобувача вищої освіти щодо програмування практики, посилення її варіативної складової, самостійності визначення завдань.

5. Принцип диференціації практичної діяльності за рівнем складності, пріоритетністю завдань відповідно до потреб та можливостей кожного здобувача, який проходить практику.

Специфіка навчання в магістратурі за спеціальністю А1 Освітні науки полягає в тому, що воно не може бути запрограмоване як логічне продовження навчання, що реалізовувалося за нижчими освітніми рівнями (як традиційна магістратура за фахом). Абітурієнтами цього спрямування магістерської освіти є випускники різних факультетів педагогічних/економічних/гуманітарних спеціальностей і мають різний досвід проходження навчально-виробничих практик.

Варіативність рівнів практик

З метою варіативності рівнів практик здобувачу пропонується для вибору:

а) рівні практичної діяльності (високий, середній, низький);

б) елективні практичні завдання і самостійно визначені завдання відповідно до інтересів, потреб професійного становлення.

Вибір відповідного **рівня** системи підготовки та проходження практик за градацією ступеня представленості компетентнісного підходу здійснюється **викладачем** або **здобувачем**, враховуючи індивідуальні характеристики,

актуальний рівень розвитку, орієнтованість на високі досягнення, майбутній професійний успіх, конкурентоспроможність на ринку праці.

Рівні практичної діяльності:

I рівень - низький (інформаційно-репродуктивний) – передбачає роботу за всіма напрямками, більшою мірою реалізуючи функції збору та систематизації інформації, роботу за запропонованими алгоритмами, схемами, шаблонами, використовуючи лише окремі елементи завдань творчого, аналітико-моделювального характеру.

II рівень - середній (реконструктивний) – виконуючи завдання такого рівня здобувач використовує набуті теоретичні знання для вирішення практичних завдань, проблемних ситуацій, а також шукає нову інформацію, структурує її, використовує для конструювання моделей, схем, планів, застосування яких оптимізує науково-методичні та педагогічні заходи закладу освіти.

III рівень - високий (дослідницько-творчий) – передбачає актуалізацію процесів самодослідження, самовизначення, формування готовності до самоуправління процесом забезпечення ефективності професійного становлення, перманентності особистісного, професійного саморозвитку. Пропонуються завдання з домінантою аналітико-дослідницької діяльності як основи ефективного, теоретично обґрунтованого самопрограмування професійного, особистісного саморозвитку.

Орієнтиром для виборів може бути також градація за результатами попередньої освіти, а саме:

- низький рівень для здобувачів, які не мають фундаментальної педагогічної підготовки, не отримали відповідного рівня педагогічної освіти;
- середній рівень для здобувачів, які є випускниками педагогічних спеціальностей (для випускників педагогічних факультетів (з посиленою системою педагогічної підготовки);
- високий рівень для здобувачів, що мають практичний досвід педагогічної діяльності, діючих керівників закладів освіти тощо.

Безвідносно до рівня діяльності в умовах виробничих практик логіка їх реалізації є однаковою, адаптуючи зміст, форми та методи роботи до відповідного рівня складності.

Логіка поетапної підготовки та реалізації виробничих практик за ОПП «Освітні науки»

I етап – діагностико-орієнтувальний. Головне завдання розробки концепції та програми практичної складової підготовки здобувачів за спеціальністю А1 Освітні науки освітньо-професійної програми «Освітні науки» полягає в тому, щоб уже на першому етапі навчання допомогти здобувачу зрозуміти особливості та головні пріоритети освіти, їх орієнтованість на кінцевий результат – професійну компетентність фахівця освітньої галузі, здатність до ефективної практичної діяльності, а також визначитися щодо можливого рівня проходження практики.

У цьому здобувачу допоможуть:

- модель успішного освітянина з відповідним комплексом базових характеристик (як орієнтир, що забезпечує цілеспрямованість навчання, формування практичної компетентності);
- професійні стандарти «Викладач закладу вищої освіти» (2024), «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (2021), «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (2021);
- робоча програма практики, що формує системне бачення особливостей, змісту і методів професійної підготовки (як орієнтир, що забезпечує підвищення суб'єктності позиції здобувача, а значить збільшення питомої ваги самоосвіти);
- технології, інструментарій діагностики рівня практичної компетентності в системі професійного становлення.

Очікувані результати: а) комплексна оцінка наявного досвіду практичної діяльності, який буде адаптований та творчо використаний в перспективі; б) оцінка рівня наявних теоретико-практичних компетентностей, зокрема відповідно до моделі «випускник», професійних стандартів «Викладач закладу вищої освіти» (2024), «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (2021), «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (2021), в) оцінка сформованості особистісних якостей, необхідних для успішної науково-методичної, викладацької, управлінської діяльності у сфері освіти, г) сформованість цільової, мотиваційної основи запланованих виробничих практик.

II етап - інформаційно-аналітичний. Характеризується своєю перманентністю, системністю, регулярністю, послідовністю, відповідно до визначеної освітньої програми. Отримавши цілісне бачення моделі практичної діяльності фахівця освітньої галузі, а також оцінивши особистий потенціал та сформувавши пріоритети розвитку, здобувач ставитиметься до теоретичного навчання як до реального ефективного засобу підвищення професійної компетентності і готовності до практичної діяльності, до виробничих практик.

Очікувані результати: а) систематизація теоретичних знань і власного досвіду, необхідних для підвищення професійної компетентності; б) виокремлення проблемних питань, що потребують практичного з'ясування; в) формування комплексу технологій, методів особистісного, професійного саморозвитку, спроба їх практичної реалізації; г) актуалізація цільової, мотиваційної основи запланованих виробничих практик.

III етап – організаційно-діяльнісний (*виробнича педагогічна асистентська практика*), який включає:

- **організаційний момент:** забезпечується безпосередня підготовка до практичної діяльності, конкретизація програми практики, орієнтація здобувача на виконання її завдань. Організація та проведення настановної конференції, на якій з'ясовуються організаційно-змістові, процесуальні особливості реалізації практики.

- **практична реалізація робочої програми практики:** здобувач адаптується до умов проходження практики, знайомиться з закладом освіти,

його типом, особливостями, іміджем, його адміністрацією, правилами внутрішнього розпорядку, режимом роботи, статутом та ін., програмує індивідуальний план виконання практичних завдань, відповідно до вибраних рівнів та індивідуальної траєкторії професійного зростання, виконує його.

- узагальнення та аналіз результатів практики, оцінювання рівня її результативності, проєктування пріоритетів розвитку на перспективу: процедура аналізу та оцінювання продуктів практичної діяльності є комплексною, глибокою, враховується самооцінка здобувача, відгуки керівників практики щодо його рівня виконання завдань практики. Здобувач, керівники практики використовують запропонований комплекс діагностичного інструментарію для конкретизації результатів практики і визначення рівня її ефективності.

Очікувані результати: а) формування професійних компетентностей; б) розвиток здобувача як суб'єкта професійного становлення; в) формування дослідницьких компетентностей; г) комплексна оцінка та осмислення набутого досвіду практичної діяльності, який має бути творчо використаний на наступній виробничій практиці; б) оцінка рівня сформованих компетентностей відповідно до моделі «випускник», в) оцінка сформованості особистісних якостей, необхідних для майбутньої діяльності у сфері освіти; г) проєктування траєкторії індивідуального професійного зростання на перспективу.

IV етап – розвивально-коригувальний. На основі узагальнення власного досвіду практичної діяльності в закладі освіти, здобувач проводить корекцію методик саморозвитку з урахуванням отриманих результатів, визначає пріоритетні напрями саморозвитку на близьку та віддалену перспективу.

Визначивши наступні завдання, здобувач вмотивовано та свідомо здобуває знання під час лекційних, семінарських та практичних занять в ЗВО, виконує індивідуальні навчальні завдання з метою компенсування «прогалин» всіх попередніх етапів, підвищення професійної компетентності, а також рівня готовності до практичної діяльності (наступної виробничої практики, майбутньої професії).

Очікувані результати: а) новий рівень систематизації теоретичних знань і власного досвіду практичної діяльності; б) виокремлення проблемних питань, що потребують практичного з'ясування; в) проведена робота над прогалинами, виявленими на попередніх етапах практичної діяльності; г) визначена траєкторія професійного розвитку на перспективу.

V етап – організаційно-діяльнісний (*виробнича переддипломна практика*), який включає:

- організаційний момент: безпосередня підготовка до практичної діяльності, конкретизація програми практики, мобілізація здобувача на її виконання. Організація та проведення настановної конференції, на якій з'ясовуються організаційно-змістові, процесуальні особливості реалізації практики.

- **практична реалізація робочої програми практики:** здобувач адаптується до умов проходження практики, знайомиться з закладом освіти, його типом, особливостями, іміджем, його керівниками, програмує індивідуальний план виконання практичних завдань, відповідно до вибраних рівнів та індивідуальної траєкторії професійного зростання, реалізує його, проводить дослідження відповідно до кваліфікаційної роботи.

- **узагальнення та аналіз результатів практики, оцінювання рівня її результативності, проєктування пріоритетів розвитку на перспективу:** аналіз та оцінювання результатів практичної діяльності проводиться комплексно, глибоко, враховується самооцінка здобувача, відгуки керівників практики щодо його рівня виконання завдань практики. Здобувач, керівники практики використовують запропонований комплекс діагностичного інструментарію для конкретизації результатів практики і визначення рівня її ефективності.

Очікувані результати: а) виконання завдань відповідно до робочої програми практики; б) формування професійних компетентностей; в) розвиток здобувача як суб'єкта професійного становлення; г) формування дослідницьких компетентностей; д) комплексна оцінка та осмислення набутого досвіду практичної діяльності, який має бути творчо використаний в перспективі; е) оцінка рівня сформованих компетентностей відповідно до моделі «випускник»; є) оцінка сформованості особистісних якостей, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері освіти; ж) проєктування траєкторії індивідуального професійного зростання на перспективу.

1. ВИДИ ПРАКТИК

Практична підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки галузі знань А Освіта відповідно до освітньо-професійної програми «Освітні науки» передбачає такі види практик:

I – Виробнича педагогічна асистентська практика.

II - Виробнича переддипломна практика.

Терміни проведення

Згідно графіку освітнього процесу, навчальних планів практики мають таку тривалість і терміни проведення

Види практик	Семестр	Терміни проведення за графіком освітнього процесу	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Виробнича педагогічна асистентська практика	2	(4 тижні)	6	Диференційований залік
Виробнича переддипломна практика	3	(3 тижнів)	4,5	Диференційований залік

--	--	--	--	--

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

1. Мета практики

Метою практики є підготовка кваліфікованого фахівця освітньої галузі, актуалізація теоретичної складової системи професійної підготовки за спеціальністю А1 Освітні науки, її трансформація на рівень практичної діяльності на особистісно орієнтованій основі, інтегруючись у контекст майбутньої професії.

Завдання практики. Адаптація до умов, особливостей майбутньої професійної діяльності, формування досвіду асистентської роботи у закладі освіти, розвиток дослідницької компетентності здобувача. Конкретизація завдань спрямована на:

а) формування цілісного уявлення про освітній процес та управління ним у сучасному закладі освіти;

б) актуалізація власного досвіду, його адаптація до нових умов діяльності;

в) спостереження, фіксація та аналіз освітньої, методичної й управлінської діяльності педагогічних працівників і керівників;

г) моделювання форм, методів та умов організації освітньої, методичної, виховної, управлінської діяльності в закладі освіти; участь у підготовці до тих, що заплановані у закладі освіти, апробація спроектованих моделей за власною ініціативою;

д) вивчення психологічного клімату, особливостей міжособистісної взаємодії та професійної комунікації в закладі освіти;

е) узагальнення результатів практики, їх самоаналіз та самооцінка, виділення найбільш успішних складових реалізації програми практики, проблем, що знижували її ефективність; формування пріоритетів професійного, особистісного саморозвитку на перспективу.

Підготовка здобувачів до виробничої практики передбачає процес неперервного особистісно та практикоорієнтованого розвитку професійних компетентностей відповідно до другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Загальна **тривалість** виробничої практики визначається навчальним планом.

Базами практики є заклади вищої освіти, їх структурні підрозділи.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням із кафедрою педагогіки та менеджменту освіти, обирати місце проходження виробничої практики і пропонувати її для укладання відповідного договору.

Зклади вищої освіти (їх структурні підрозділи), що є базами проведення практики, мають відповідати таким вимогам:

- наявність умов, які можуть забезпечити виконання завдань даної виробничої асистентської практики за спеціальністю А1 Освітні науки, ОПП «Освітні науки»;

- можливість забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувача вищої освіти;

- надання здобувачам вищої освіти на час практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі практики (за наявності відповідних вакансій);
- надання здобувачам вищої освіти права користування бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності бази практики;
- можливість працевлаштування випускників.

2. Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності.

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 10. Здатність використовувати психологічний інструментарій в освітньому процесі та в управлінській діяльності.

СК 11. Здатність до самомотивації, саморозвитку та самореалізації упродовж життя, використання можливостей формальної, неформальної та інформальної освіти.

3. Програмні результати навчання:

ПРН5.Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПРН7.Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПРН8.Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

ПРН 12. Розуміти психологічні особливості діяльності викладача, здобувача освіти, керівника, використовувати психологічний інструментарій в організації освітнього процесу.

Форма підсумкового контролю диференційований залік.

4. Зміст виробничої практики, завдання за змістовими модулями.

Загальна логіка формування робочої програми практики передбачає три змістові модулі: I ЗМ – Організаційно-педагогічна та методична складова, II ЗМ – Науково-дослідна складова, III ЗМ – Психолого-педагогічна складова, які передбачають формування інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей.

Перший змістовий модуль поєднує такі складові:

а) *ознайомлювально-аналітичну*, яка реалізується через вивчення структури та особливостей організації освітнього процесу, методичної роботи, виховної діяльності, системи управління закладом освіти, їх ситуативний, аспектний або комплексний аналіз (в залежності від вибраного здобувачем рівня складності діяльності);

б) *безпосередньо практичну діяльність*, яка реалізується через самовизначення та програмування освітньої діяльності на період практики, а також виконання робочої програми;

в) *рефлексивно-аналітичну*, яка стосується аналізу та визначення ефективності практики, оцінки рівня власної компетентності, реальної практичної готовності до реалізації функцій асистента в сучасному закладі освіти та проєктування перспектив особистісного, професійного саморозвитку.

Другий змістовий модуль стосується науково-дослідної роботи як у сфері власної практичної діяльності, розвитку професійної компетентності (самодослідження), так і виконання кваліфікаційної роботи, використовуючи реальні умови діяльності закладу вищої освіти (аналіз проблем, опис досвіду, проєктування експериментальних досліджень та ін.).

Третій змістовий модуль передбачає формування психологічної компетентності здобувача, здатності аналізувати психологічний клімат закладу освіти, ефективно взаємодіяти з колегами та студентами, а також здійснювати рефлексію власної професійної діяльності.

I Змістовий модуль. Організаційно-педагогічна та методична складова.

1) Вивчення структури та особливостей організації освітнього процесу в закладі вищої освіти;

2) Ознайомлення з навчальними планами, робочими програмами, методичними матеріалами, а також різними аспектами діяльності кафедри;

3) Аналіз організаційно-управлінських процесів закладу, системи моніторингу успішності студентів, механізмів контролю освітнього процесу;

4) Вивчення внутрішніх правил, кодексу академічної доброчесності, процедур забезпечення якості освіти та взаємодії зі студентами;

5) Участь у підготовці та проведенні навчальних занять під керівництвом викладача;

6) Підготовка та проведення виховного заходу під контролем викладача;

7) Аналіз ефективності власної участі в освітньому процесі, оцінка рівня сформованих компетентностей та готовності до роботи асистентом у закладі вищої освіти;

8) Формування плану подальшого професійного та особистісного розвитку.

Завдання:

1. Адаптуватися до умов професійної діяльності в закладі вищої освіти:

- ознайомитися зі структурою та функціонуванням закладу, регламентом роботи кафедри та викладачів;
- вивчити правила академічної доброчесності, внутрішні нормативні документи, положення про організацію освітнього процесу;
- інтегрувати власні знання та досвід у роботу закладу, усвідомлюючи специфіку професійної діяльності асистента;
- брати участь у щоденних освітніх процесах, навчальних заходах та організаційних нарадах.

2. Здійснювати спостереження та аналіз освітнього процесу, організаційно-управлінських та виховних аспектів:

- спостерігати та аналізувати особливості проведення лекцій, семінарів, лабораторних та практичних занять;
- аналізувати методи навчання, форми активізації студентів, використання цифрових технологій;
- оцінювати ефективність організаційних процесів, взаємодію викладачів та студентів, рівень підтримки студентів;
- визначати проблемні зони організації навчання та виховання та фіксувати пропозиції щодо їх покращення;
- вивчити умови організації безпечного середовища в закладі вищої освіти.

3. Участь у плануванні та реалізації освітніх завдань під керівництвом викладача:

- брати участь у розробці навчально-методичних матеріалів (планів занять, презентацій, методичних рекомендацій);
- підготовка та проведення консультацій та практичних занять;

4. Оцінювати результати власної роботи та рефлексувати над набутими компетентностями:

- систематично оцінювати власну ефективність у виконанні завдань практики;
- аналізувати сильні сторони та проблемні аспекти своєї діяльності, визначати шляхи вдосконалення;
- визначати пріоритети особистісного та професійного розвитку, плани щодо набуття додаткових компетентностей;
- готувати узагальнення результатів практики, включаючи пропозиції щодо подальшого професійного вдосконалення.

II Змістовий модуль. Науково-дослідна складова.

Завдання науково-дослідної складової виробничої практики:

1. Використання методів наукового дослідження для отримання, інтерпретації, аналізу та узагальнення інформації щодо організації освітнього процесу в закладі освіти, в якому здобувач проходить практику;

2. Використання наукових підходів, методів дослідження для моделювання та розробки власних варіантів практичних апробацій (підготовка повідомлень, проведення аналізів елементів освітньої діяльності), програмування та реалізації завдань розвитку власної професійної компетентності.

3. В залежності від етапу виконання кваліфікаційної роботи під час практики здобувач може: а) вивчати наявний досвід щодо вирішення проблем за тематикою кваліфікаційної роботи; б) проєктувати (або корегувати за умови наявності) моделі дослідницької роботи, враховуючи реалії системи організації освітньої діяльності, особливості управлінської діяльності в закладі освіти; в) виконувати пілотні дослідження, застосовувати методи наукових пошуків відповідно до розробленої моделі та програми експериментального дослідження у рамках написання кваліфікаційної роботи.

III Змістовий модуль. Психолого-педагогічна складова.

Завдання психолого-педагогічної складової виробничої практики:

- застосування психодіагностичного інструментарію з метою вивчення пізнавальної та мотиваційної сфер здобувачів вищої освіти;
- спостереження, фіксація та комплексний психолого-педагогічний аналіз індивідуально-психологічних особливостей здобувача вищої освіти, міжособистісних взаємин та особливостей освітньо-професійної діяльності;
- моделювання та обґрунтування психолого-педагогічних рекомендацій щодо розвитку пізнавальних процесів, навчально-професійної мотивації, професійно важливих якостей і особистісного потенціалу здобувачів вищої освіти.

№ з/п	Назва виду діяльності	Термін виконання (годин)
1	2	3
1	I Змістовий модуль. Організаційно-педагогічна та методична складова	90
1.1	Вивчення структури та особливостей організації освітнього процесу в закладі вищої освіти;	10
1.2	Ознайомлення з навчальними планами, робочими програмами, методичними матеріалами, а також різними аспектами діяльності кафедри;	12
1.3	Аналіз організаційно-управлінських процесів закладу, системи моніторингу успішності студентів, механізмів контролю освітнього процесу;	10
1.4	Вивчення внутрішніх правил, кодексу академічної доброчесності, процедур забезпечення якості освіти та взаємодії зі студентами;	8

1.5	Участь у підготовці та проведенні навчальних занять під керівництвом викладача;	25
1.6	Вивчення та аналіз умов організації безпечного середовища в закладі вищої освіти.	5
1.6	Підготовка та проведення виховного заходу під контролем викладача;	10
1.7	Аналіз ефективності власної участі в освітньому процесі, оцінка рівня сформованих компетентностей та готовності до роботи асистентом у закладі вищої освіти;	5
1.8	Формування плану подальшого професійного та особистісного розвитку.	5
2	II Змістовий модуль. Науково-дослідна складова.	50
2.1	Застосування методів педагогічного дослідження для аналізу освітнього процесу, проектування та апробації окремих елементів педагогічної діяльності (занять, навчальних матеріалів, міні-експериментів) під керівництвом викладача.	20
2.2	Використання результатів спостережень і досліджень для розвитку власної професійної компетентності асистента.	20
2.3	Збір і опрацювання емпіричних матеріалів для кваліфікаційної роботи: аналіз досвіду, уточнення моделі дослідження, проведення пілотних досліджень.	10
3	III Змістовий модуль. Психолого-педагогічна складова	40
3.1	Застосування психодіагностичного інструментарію з метою вивчення пізнавальної та мотиваційної сфер здобувачів вищої освіти.	15
3.2	Спостереження, фіксація та комплексний психолого-педагогічний аналіз індивідуально-психологічних особливостей здобувача вищої освіти, міжособистісних взаємин та особливостей освітньо-професійної діяльності	15
3.3	Моделювання та обґрунтування психолого-педагогічних рекомендацій щодо розвитку пізнавальних процесів, навчально-професійної мотивації, професійно важливих якостей і особистісного потенціалу здобувачів вищої освіти.	10

ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

1. Мета, завдання та результати практики

Дана практика є завершальним етапом системи професійної підготовки фахівця за спеціальністю А1 Освітні науки освітньо-професійною програмою «Освітні науки», підготовки здобувача до подальшої самостійної діяльності з фаху та виконання кваліфікаційної роботи.

Метою практики є закріплення та поглиблення фахових, науково-дослідних і психологічно-педагогічних компетентностей здобувача магістерського рівня шляхом безпосередньої участі в організації та реалізації освітнього процесу, аналізу педагогічної, методичної та управлінської діяльності закладу освіти, виконання науково-дослідних завдань та рефлексії власної професійної діяльності, з метою підготовки до самостійного виконання професійних функцій та реалізації кваліфікаційної роботи.

Завдання практики. Адаптація до умов майбутньої професійної діяльності, закріплення досвіду асистентської роботи та розвиток дослідницької компетентності здобувача. Конкретизація завдань спрямована на:

а) формування цілісного уявлення про організацію та управління освітнього процесу у закладі освіти, з акцентом на самостійну участь у педагогічній та методичній діяльності;

б) інтеграцію та адаптацію власного професійного досвіду до умов переддипломної практики та специфіки роботи в закладі освіти;

в) спостереження, аналіз та оцінювання освітньої, методичної й управлінської діяльності педагогічних працівників та керівників, з фокусом на застосування результатів у власній практичній діяльності та кваліфікаційній роботі;

г) проєктування та апробацію освітніх, методичних, виховних та управлінських моделей на основі власних досліджень і спостережень, участь у реалізації запланованих заходів закладу;

д) вивчення психологічного клімату та особливостей міжособистісної взаємодії, оцінка ефективності професійної комунікації та застосування психологічних знань у практичній діяльності;

е) Узагальнення результатів практики, самоаналіз та самооцінка набутого досвіду, визначення найбільш успішних елементів діяльності та проблемних зон, формування пріоритетів подальшого професійного та особистісного розвитку, підготовка до самостійної роботи після завершення навчання.

Загальна **тривалість** виробничої практики визначається навчальним планом.

Базами виробничої переддипломної практики можуть бути заклади освіти, їх структурні підрозділи різних форм власності, умови діяльності яких уможливають виконання робочої програми практики та проведення здобувачем самостійного дослідження, результати якого презентуються в кваліфікаційній роботі.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням із кафедрою педагогіки та менеджменту освіти, обирати місце проходження виробничої практики і пропонувати її для укладання відповідного договору.

Заклади освіти (їх структурні підрозділи), відділи управління освіти, що є базами проведення практики, мають відповідати таким вимогам:

- наявність умов, які можуть забезпечити виконання завдань даної виробничої переддипломної практики;
- можливість забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувача вищої освіти;
- надання здобувачам вищої освіти на час практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі практики (за наявності відповідних вакансій);

- надання здобувачам вищої освіти права користування бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності бази практики;
- можливість працевлаштування випускників.

Форма підсумкового контролю - диференційований залік.

2. Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності.

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 11. Здатність до самомотивації, саморозвитку та самореалізації упродовж життя, використання можливостей формальної, неформальної та інформальної освіти.

4. Програмні результати навчання:

ПРН7.Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПРН8.Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

ПРН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

ПРН11.Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

Зміст виробничої практики, завдання за змістовими модулями.

Загальна логіка формування робочої програми практики передбачає два змістові модулі: I ЗМ - організаційно-педагогічна та методична складова; II ЗМ - науково-дослідна складова, які передбачають формування інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей.

Перший змістовий модуль поєднує такі складові:

а) *ознайомлювально-аналітична*, яка реалізується через вивчення структури та особливостей організації освітнього процесу, методичної роботи, виховної діяльності, системи управління закладом освіти, їх ситуативний, аспектний або комплексний аналіз (в залежності від вибраного здобувачем рівня складності діяльності);

б) *безпосередньо практична діяльність*, яка реалізується через самовизначення та програмування завдань практики, а також їх виконання;

в) *рефлексивно-аналітична*, яка стосується аналізу та визначення ефективності практики, оцінки рівня власної компетентності, реальної практичної готовності до реалізації професійних функцій в сучасному закладі освіти, його структурному підрозділі та проєктування перспектив особистісного, професійного саморозвитку.

Другий змістовий модуль стосується науково-дослідної роботи як у сфері власної практичної діяльності, розвитку професійної компетентності, так і виконання кваліфікаційної роботи, використовуючи реальні умови діяльності закладу освіти, його структурного підрозділу (аналіз проблем, опис досвіду, проведення експериментальних досліджень та ін.).

Специфіка виробничої переддипломної практики полягає у:

а) адаптації до особливостей діяльності та реальних умов бази практики, у якому здобувач проходить практику;

б) максимальному врахуванні попереднього досвіду та проєктуванні рівня виконання завдань на вищому рівні складності, інтенсифікуючи аналітико дослідницькі складові;

в) посилення цілеспрямованої роботи з актуальних проблем власного професійного розвитку;

г) проєктування завдань завершального етапу виконання кваліфікаційної роботи.

І Змістовий модуль. Організаційно-педагогічна та методична складова. Завдання організаційно-педагогічної та методичної складової виробничої практики:

1. Здійснити загальну характеристику закладу освіти як бази практики, зокрема визначити його тип і статус, основні напрями діяльності, особливості організаційної структури та управління, специфіку організації освітнього, методичного й наукового процесів, а також нормативно-правові засади функціонування.

2. Поглибити професійну готовність до самостійної діяльності в закладі вищої освіти шляхом участі в освітньому, методичному та організаційно-управлінському процесах, дотримуючись вимог академічної доброчесності та внутрішніх нормативних документів.

3. Здійснювати аналіз та оцінювання освітнього й управлінського процесів, педагогічних технологій і професійної взаємодії учасників освітнього процесу з метою виявлення напрямів їх удосконалення.

4. Самостійна участь у плануванні, організації та реалізації освітньої і методичної діяльності:

– самостійно розробляти та апробовувати навчально-методичні матеріали (плани занять, дидактичні матеріали, презентації, методичні рекомендації);

– брати участь у проведенні практичних занять, консультацій, освітніх та виховних заходів;

5. Узагальнювати результати практики та здійснювати професійну рефлексію, оцінювати рівень сформованості власних компетентностей і визначати напрями подальшого професійного розвитку.

II Змістовий модуль. Науково-дослідна діяльність.

Завдання науково-дослідної складової виробничої практики:

1. Систематизація емпіричних матеріалів, отриманих під час дослідження відповідно до теми кваліфікаційної роботи. Аналіз та інтерпретація отриманих результатів; узагальнення виявлених тенденцій; формулювання висновків відповідно до завдань дослідження.

2. Уточнення та коригування науково-методологічного апарату кваліфікаційної роботи: уточнення окремих положень вступу; конкретизація практичного значення отриманих результатів; узгодження висновки з поставленими завданнями дослідження.

3. Розробка практичних чи методичних рекомендацій за результатами дослідження.

4. Підготовка матеріалів до передзахисту кваліфікаційної роботи. Розробка мультимедійної презентації, короткого виступу для представлення результатів дослідження.

№ з/п	Назва виду діяльності	Термін виконання (години)
1	2	3
1	I Змістовий модуль.	90
1.1.	Загальна характеристика закладу освіти.	15
1.2	Участі в освітньому, методичному та організаційно-управлінському процесах закладу освіти.	20
1.3	Аналіз та оцінювання освітнього й управлінського процесів в закладі освіти.	20
1.4	Планування, організація та реалізація освітньої і методичної діяльності закладу освіти.	20
1.5	Узагальнення результатів практики та професійна рефлексія.	15
2	II Змістовий модуль.	45
2.1	Систематизація емпіричних матеріалів, отриманих під час дослідження відповідно до проблеми кваліфікаційної роботи.	10
2.2	Уточнення та коригування науково-методологічного апарату кваліфікаційної роботи.	10
2.3	Розробка практичних чи методичних рекомендацій за результатами дослідження.	20
2.4	Підготовка матеріалів до передзахисту кваліфікаційної роботи.	5

Методика оцінювання результатів виробничих практик та загальні критерії оцінювання.

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (<https://kadru.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>); «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view) та відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>).

Рейтингова система оцінювання (PCO) успішності навчання здобувачів вищої освіти сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів, формуванню у них системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань.

Вивчення курсу передбачає академічну доброчесність здобувача вищої освіти, відповідальне ставлення до навчання та майбутньої професії. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU).

Право та визнання результатів освітньої академічної мобільності регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-9v5NxyRQgoMNvRDha8KI/view>).

Визнання результатів навчання окремих завдань практики шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>).

Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Викладачі щотижня проводять консультації (офлайн і онлайн) за графіком (<https://pedahohika.kpnu.edu.ua/hrafiky-op/>).

Освоєння освітнього компонента «Виробнича переддипломна практика» передбачає обов'язкове відвідування практики; активність під час практики; здача завдань у встановлені терміни; бути телерантним, відкритим і доброзичливим; конструктивно підтримувати зворотний зв'язок; бути пунктуальним і обов'язковим. Під час відвідування всіх видів практик і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/aIqb9CF>) та етичних норм поведінки.

Неприпустимим є пропуски з неповажних причин. Якщо в силу будь-яких поважних причин студент-практикант був відсутній під час проведення контрольного заходу, йому надається можливість пройти його в додатково призначений викладачем час.

Підсумки практики оцінюються диференційованим заліком за 100-бальною шкалою.

Диференційований підхід до оцінювання результатів виробничої практики реалізується, враховуючи вибір здобувачем програми відповідного рівня практичної діяльності.

Високий рівень: максимальний бал – 100

Середній рівень: максимальний бал – 92

Низький рівень: максимальний бал – 82

При оцінюванні результатів практики бали, які набрав здобувач за виконання завдань відповідно до критеріїв оцінювання множаться на коефіцієнт, що відповідає рівню завдань:

Високий рівень – 1,

Середній рівень – 0,92,

Низький рівень – 0,82.

Виробнича педагогічна асистентська практика:

<i>Змістовий модуль I</i>	<i>Змістовий модуль II</i>	<i>Змістовий модуль III</i>	<i>Загальний бал</i>
<i>50 балів</i>	<i>25 балів</i>	<i>25 балів</i>	<i>100 балів</i>

Критерії оцінювання за ЗМ I

50-45 балів

Завдання виробничої практики виконано в повному обсязі. Здобувач вміє застосовувати і творчо використовувати фахові знання, пов'язані з особливостями професійної діяльності, проявляв ініціативність та творчість при виконанні завдань виробничої практики. Матеріали практики подано у встановлений термін, вони містять всі структурні елементи. Звітна документація оформлена охайно, відповідно до поданих у робочій програмі

вимог. Зміст записів та аналіз проведеної роботи відповідають завданням практики. Здобувач активний під час захисту практики, демонструє знання в галузі освіти.

44-41 бали

Завдання практики виконано в повному обсязі. Здобувач проявляв ініціативність та творчість при виконанні завдань. Однак в звітній документації відсутні окремі власні міркування з приводу організації освітнього процесу та управління ним, або відсутні узагальнені результати окремих видів робіт. Виявлено вміння здобувача застосовувати теоретичні знання, пов'язані з особливостями професійної діяльності. Матеріали практики подано у встановлений термін, вони містять всі структурні елементи. У звітній документації здобувача-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики. Записи та аналіз проведеної роботи відповідають завданням практики, однак є незначні відхилення від вимог до їх оформлення. Здобувач активний під час захисту практики, демонструє знання в галузі освіти.

40-37 балів

Завдання практики виконано з незначними помилками, записи достатньою мірою розкривають зміст програмних завдань. Здобувач проявляв ініціативність, організованість при виконанні завдань. Здобувач дав відповіді на поставлені питання, однак не проявив творчого підходу до виконання завдань. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику здобувача-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, однак є порушення щодо оформлення звітної документації. Здобувач бере участь в обговоренні результатів практики під час захисту практики, демонструє знання з галузі освіти.

36-34 балів

Завдання практики виконано. Здобувач співпрацював з керівниками практики, брав участь в заходах, проявляв ініціативність, організованість при виконанні завдань. Зібраний матеріал відповідає переліку, визначеному програмою; однак у оформленні звітної документації не витримані всі вимоги, записи поверхові та стислі, трапляються помилки щодо вживання професійної термінології, відсутні узагальнення, висновки. Здобувач бере участь в обговоренні результатів практики під час захисту практики, демонструє поверхові знання в галузі освіти.

33-30 балів

Всі завдання практики виконано поверхово, допущені неточності, помилки. У звітній документації є всі матеріали, але у їхньому оформленні наявні порушення вимог, трапляються помилки щодо вживання професійної термінології. Здобувач відповідає на запитання під час захисту практики, демонструє поверхові знання в галузі освіти.

29-20 балів (не зараховано)

Здобувач має пропуски у проходженні практики, про що свідчить відсутність записів у щоденнику. Наявні записи не відповідають визначеним у програмі завданням. Зібрані матеріали подані переважно у вигляді ксерокопій.

19 і менше балів (не зараховано)

Здобувач з певних причин не пройшов практику, не оформив звітну документацію.

Критерії оцінювання ЗМ II

25–23 бали

Завдання науково-дослідної складової практики виконано в повному обсязі. Здобувач уміло застосовує методи наукового дослідження для збору, аналізу, інтерпретації та узагальнення інформації щодо організації освітнього процесу. Дослідницькі матеріали є логічно структурованими, містять обґрунтовані висновки та власні узагальнення. Здобувач проявляє самостійність, ініціативність і дослідницьку культуру. Матеріали оформлено відповідно до вимог, подано у встановлений термін. Під час захисту здобувач демонструє високий рівень дослідницької компетентності.

22–20 балів

Завдання модуля виконано в повному обсязі. Здобувач застосовує основні методи наукового дослідження, коректно аналізує отримані результати. У звітній документації наявні узагальнення, однак окремі висновки мають описовий характер або недостатньо аргументовані. Матеріали оформлено з незначними відхиленнями від вимог. Під час захисту здобувач демонструє достатній рівень дослідницьких знань та вмінь.

19–17 балів

Завдання науково-дослідної складової виконано з незначними помилками. Дослідження має переважно репродуктивний характер, аналіз результатів поверховий, узагальнення обмежені. Здобувач застосовує теоретичні знання без достатнього рівня критичного осмислення. У звітній документації трапляються помилки в оформленні та використанні наукової термінології. Під час захисту здобувач відповідає на запитання, але не демонструє дослідницької ініціативи.

16–15 балів

Завдання модуля виконано частково. Матеріали дослідження фрагментарні, відсутня чітка логіка викладу, аналіз результатів неповний. Узагальнення та висновки поверхові або відсутні. У звітній документації наявні порушення вимог до структури та оформлення. Під час захисту здобувач демонструє поверхові знання з методології наукових досліджень.

13–10 балів

Завдання науково-дослідної складової виконано формально. Дослідницька діяльність зведена до опису окремих фактів без використання відповідних методів наукового аналізу. У звітній документації допущено суттєві порушення вимог. Під час захисту здобувач демонструє фрагментарні знання з основ науково-дослідної діяльності.

9 балів і менше (не зараховано)

Здобувач не виконав програму науково-дослідної складової практики або подав матеріали, що не відповідають визначеним завданням. Дослідницькі матеріали відсутні або мають формальний характер. Звітна документація не оформлена відповідно до вимог.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених університетом та погоджених із базою практики. Якщо здобувач вдруге отримав негативну оцінку (59-0 балів) з практики, його відраховують з університету.

Здобувача вищої освіти, який не виконав програми практики без поважної причини або отримав оцінку «не зараховано» (59-0 балів) за результатами захисту звіту про практику, відраховують з університету за невиконання навчального плану.

Виробнича практика оцінюється у формі диференційованого заліку.

Виробнича переддипломна практика

Виробнича переддипломна практика:

<i>Змістовий модуль I</i>	<i>Змістовий модуль II</i>	<i>Загальний бал</i>
<i>70 балів</i>	<i>30 балів</i>	<i>100 балів</i>

Критерії та шкала оцінювання ЗМ 1

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	63-70	Відмінно
достатній	52-62	Добре
середній	43-51	Задовільно
Низький	0-42	Незадовільно

70-63 балів

Студент повністю та якісно виконав усі завдання змістового модуля I. Продемонстрував високий рівень сформованості професійних, організаційно-управлінських, методичних і комунікативних компетентностей. Здійснив ґрунтовний аналіз діяльності закладу вищої освіти, системи управління, роботи кафедри, моніторингової діяльності та цифрового освітнього середовища. Проведені практичні заняття характеризуються методичною доцільністю, використанням сучасних освітніх технологій і цифрових інструментів. Студент виявив самостійність, аналітичність мислення, здатність формулювати обґрунтовані висновки та рекомендації. Звітна документація оформлена повно, логічно та відповідно до вимог.

62-52 бали

Студент у цілому виконав завдання змістового модуля I та продемонстрував достатній рівень сформованості професійних компетентностей. Аналіз діяльності ЗВО, кафедри, системи моніторингу та цифрового освітнього середовища здійснений із незначними неточностями або недостатньою глибиною. Проведені заняття відповідають основним

методичним вимогам. У звітній документації наявні необхідні матеріали, проте окремі висновки або аналітичні узагальнення потребують конкретизації чи деталізації.

51-43 балів

Студент виконав основні завдання змістового модуля І на репродуктивному рівні. Виявив недостатню самостійність під час аналізу діяльності закладу вищої освіти та організації освітнього процесу. Проведені заняття частково відповідають методичним вимогам, використання сучасних технологій та цифрових інструментів є обмеженим. У звітній документації переважає описовий характер матеріалу, висновки є поверховими або недостатньо обґрунтованими. Наявні окремі змістові чи оформлювальні недоліки.

42-0 балів (не зараховано)

Студент не виконав або виконав частково завдання змістового модуля І. Виявив низький рівень сформованості професійних компетентностей, недостатнє розуміння особливостей організації освітнього та управлінського процесів у закладі вищої освіти. Проведені практичні заняття не відповідають основним методичним вимогам. Звітна документація оформлена неповно, містить суттєві помилки, відсутній належний аналіз, самооцінювання або підтвердження виконання окремих завдань.

Критерії та шкала оцінювання ЗМ ІІ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка затрадиційною системою
Високий	27-30	Відмінно
достатній	23-26	Добре
Середній	18-22	Задовільно
Низький	0-17	Незадовільно

27–30 балів

Студент повністю та якісно виконав усі завдання змістового модуля ІІ. Продемонстрував високий рівень сформованості дослідницьких компетентностей, уміння здійснювати систематизацію, аналіз, інтерпретацію та узагальнення результатів дослідження відповідно до теми кваліфікаційної роботи. Обґрунтовано скоригував науково-методологічний апарат дослідження, сформулював змістовні висновки та практичні рекомендації. Матеріали до передзахисту є логічними, структурованими, науково коректними, презентація та виступ підготовлені на високому рівні. Звітні матеріали оформлені відповідно до вимог, містять елементи самостійного наукового аналізу..

23–26 балів

Студент у цілому виконав завдання змістового модуля ІІ та продемонстрував достатній рівень дослідницьких умінь. Аналіз та інтерпретація результатів дослідження здійснені правильно, однак окремі висновки або узагальнення потребують більшої аргументованості чи

деталізації. Практичні рекомендації сформульовані відповідно до теми дослідження. Матеріали до передзахисту підготовлені належним чином, проте можуть містити окремі недоліки змістового або оформлювального характеру.

18–22 бали

Студент виконав основні завдання змістового модуля II на репродуктивному рівні. Аналіз результатів дослідження є поверховим або недостатньо системним. Уточнення науково-методологічного апарату та практичні рекомендації мають фрагментарний характер. Матеріали до передзахисту підготовлені частково, містять змістові, логічні або технічні недоліки. Виявлено недостатній рівень самостійності під час узагальнення результатів дослідження.

0-17 балів

Студент не виконав або виконав частково завдання змістового модуля II. Виявив низький рівень сформованості дослідницьких компетентностей, недостатнє розуміння логіки наукового дослідження та принципів аналізу результатів. Матеріали дослідження є несистематизованими, висновки необґрунтованими або відсутніми. Практичні рекомендації та матеріали до передзахисту не відповідають вимогам або не подані. Звітна документація оформлена неповно та містить суттєві помилки.

Рейтингова оцінка з практики

Оцінювання навчальних досягнень з освітнього компонента здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	Відмінно
82-89	B (дуже добре)	Добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	Задовільно
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	
		Незадовільно

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених університетом та

погоджених із базою практики. Якщо здобувач вдруге отримав негативну оцінку (59-0 балів) з практики, його відраховують з університету.

Здобувача вищої освіти, який не виконав програми практики без поважної причини або отримав оцінку «не зараховано» (59-0 балів) за результатами захисту звіту про практику, відраховують з університету за невиконання навчального плану.

Виробнича практика оцінюється у формі диференційованого заліку.

За підсумками виробничої практики випускова кафедра проводить звітну конференцію з обговорення результатів практики, з'ясування особистих успіхів здобувача та проблем, які її супроводжували.

Рекомендована література:

Основна:

1. Адаптивне управління: міжгалузеві зв'язки, науково-прикладний аспект: кол. монографія / за заг. і наук. ред. Г. В. Єльнікової. Харків: Мачулін, 2017. 440 с.
2. Бобровський М. В. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти. Київ: Державна служба якості освіти. 2019. 240 с.
3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с.
4. Дутко О.М., Лебідь І.Ю. Методика наукових досліджень : Навчально-методичний посібник [видання друге, доповнене та перероблене] / автори–упорядники О.М. Дутко, І.Ю. Лебідь. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В, 2023. 160 с.
5. Менеджмент в освіті : підручник / за ред. проф. В. В. Крижка ; авт. кол. : Василь Крижка, Валерій Радул, Сергій Клепко, Григорій Луценко, Ольга Старокожко, Сергій Немченко, Юлія Кондратенко. Київ : Освіта України, 2020. 465 с. URL : <https://dspace.bdpi.org/handle/123456789/3260>
6. Мірошніченко В. І., Гончаренко О. А., Тушко К. Ю. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 168 с.
7. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. В48 Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296 с. URL: https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/12630.pdf?srsId=AfmBOoo3WySIij0lqdTa_3-vaYXD-Kg592N1vC-psszv4-wmTIOCEYal
8. Дуткевич Т.В. Психологія конфліктності студентів педагогічних спеціальностей. Монографія. Київ: КНТ, 2021. 240 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5162>

Додаткова:

9. Бесарабчук Г.В. Концептуальна модель управління якістю підготовки педагогічного інтерна в умовах регіонального освітнього кластера. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика» : серія «Педагогіка». Вип.18 (35), 2024. С.1-19. URL : <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/660/560>
10. Вознюк Л., Доброгорський О. Особливості освітнього менеджменту в умовах воєнного стану. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти «Публічне управління та адміністрування». № 1 (2). 2022 . С. 48-54. URL : <file:///C:/Users/Home/Downloads/36-Article%20Text-76-1-10-20221014.pdf>
11. Гречаник О. Є., Григораши В. В. Організація внутрішнього аудиту в закладі загальної середньої освіти: монографія. Харків: Вид група «Основа», 2019. 144 с.

12. Горбатюк О.В. Управлінські аспекти формування професійно-педагогічної культури викладача в умовах ЗВО. *Збірник наукових праць. Випуск 25 (1-2019) Ч.1. Педагогічна освіта: теорія і практика.* м. Кам'янець-Подільський, 2019. С. 47.

13. Дутко О.М., Лебідь І.Ю. Проблеми та особливості проведення лекції в умовах дистанційного навчання. *Педагогічна освіта: теорія і практика : Збірник наукових праць.* Вип.30 (1-2021). Кам'янець-Подільський, 2021, С.19-31.

14. Дутко О.М., Сікорака Л., Майданюк І., Лебідь І., Рудий Р. Особливості впровадження дистанційного навчання в освітній процес закладів вищої освіти. *Вісник науки та освіти: журнал.* 2024. № 1(19) 2024. С.1245-1259

15. Горбатюк О., Дутко О. Адаптація класичних методів педагогіки до дистанційного формату освітньої діяльності. *Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць.* Вип. 37(2-2024). Київ: Міленіум, 2024. С.7-14.

16. Лебідь І., Дутко О., Федорчук В. Цифрові платформи та гейміфікація у вищій освіті: переваги та виклики. *Актуальні питання у сучасній науці.* Вип. 4(34).2025. С. 1131-1138

17. Єльнікова Г., Жук М., Кретович С. Адаптивне управління закладами освіти в умовах воєнного стану в Україні. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика». Серія «Педагогіка».* Випуск 16 (31), 2023. URL : <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/599/507>

18. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n1235>

19. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

20. Лебідь І.Ю. Управлінська компетентність керівника – запорука успішного функціонування освітнього закладу. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 3. С.109-110.*

21. Лебідь І.Ю. Управлінський аспект забезпечення інноваційного типу організації освітнього процесу в закладі освіти. *Інновації в освіті: закономірності, тренди, потреби збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції 28 березня 2023 року [Електронний ресурс] / [редкол. І.О. Кучинська та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. С. 36-40.*

22. Лебідь І.Ю. Перспективи підготовки керівників закладів освіти ХХІ століття: вимоги сьогодення. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками*

звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець – Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Вип. 20. Т.3. С. 116-117.

23. Лебідь І., Дутко О. Організація управління навчальними закладами в Правобережній Україні у ХІХ на початку ХХ століття. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Вип. 39. Т. 2. 2021. С. 203-213.

24. Методичні рекомендації щодо підготовки кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Управління навчальним закладом» спеціальності 073 Менеджмент [Електронний ресурс] / укладачі: Дутко О.М., Федорчук В.В., Лебідь І.Ю., Горбатюк О.В., Поліщук С.В. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 71 с.

25. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування» спец. 133 Галузеве машинобудування, галузі знань 13 Механічна інженерія денної та заоч форми навч. / уклад.: М. Л. Рябчиков, В. С. Пуць, В. Л. Мартинюк. Луцьк : ЛНТУ, 2025. 128 с.

26. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». URL : <file:///C:/Users/Home/Downloads/66169235967b4865291744.pdf>

27. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>

28. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022.180 с.

29. Панчук Н.П. Педагогічні технології навчання у особистісному та професійному розвитку студентів у закладах вищої освіти // *Педагогічне проектування в сучасній освіті: дидактичний і виховний аспект* : кол. моногр. / за заг ред. Пушкарьової Т.О. Київ : ТОВ НВП «Росток А. В.Т.», 2021. С.47-68. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6373>

30. Панчук Н.П. Гендерний підхід у формуванні життєво-професійних ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців // *Психологічне забезпечення інноваційних процесів у закладі вищої освіти*: монографія / [Т.В. Дуткевич, О.В. Савіцька, Н.П. Панчук, Н.М. Дідик]: монографія Київ: Видавництво «КНТ», 2024. С.8-38.

31. Тарасова Т.Б. Психологія та педагогіка вищої освіти зі змістовим модулем: Методика викладання психології : навчально-методичний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2023. 87 с. URL: https://ppst.sumdu.edu.ua/images/Posibniki/NP_Psykholohiia_ta_pedahohika_vyshchoi_osvity.pdf

Рекомендовані джерела інформації:

1. Міністерство освіти і науки України: Головна. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Педагогічна освіта: теорія і практика. URL: <http://pedosv.kpnu.edu.ua/>
3. Всеосвіта – Національна освітня платформа. URL: <https://vseosvita.ua/>
4. Coursera – технологічна компанія, що працює в галузі освіти. URL: <https://coursera.org>
5. Освітній проєкт «На урок» для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua/>
6. EdEra — українська студія онлайн-освіти. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Inc+1/about>
7. Освіторія. URL: <https://osvitoria.media/>
8. Prometheus – найбільша платформа онлайн-курсів в Україні. URL: <https://prometheus.org.ua/>
9. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
10. Кабінет міністрів України – www.kmu.gov.ua